

Szerkesztőség Iróháza

Nagy-Becskerék,

Zápolya-utca 1-6 szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.**Kiadóhivatal:**Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére von-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Hirdetési árak:Egész évre ——— 12 •
Félévre ——— 6 •
Negyedévre ——— 3 •
Egy óra ——— 1 •
— Egyes szám ára 4 kr. —**Hirdetések**a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknál.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünneppnapok kivételével

Nagybecskerek, 1898.

XXVII. évfolyam. 158. szám.

Csütörtök július 14.

A vámtarifa.

Nagybecskerek, július 14.

Egy pár nap múlva összeül a szak-
tanácskozmány az autonóm vámtarifa tár-
gyalása végett. Ezt nagy fontossággal bíró
eseménynek kell tekinteni. Bármily két-
kedő magatartást tanúsítson is a sajtó
egy része a művel szemben, annak erkölcsi
és anyagi fontosságát nem könnyű tulbe-
csülni. Erkölcsi tekintetben a tarifatervezet
a magyar kormány elhatározottságát tanu-
sítja, hogy amennyiben a kiegyezést
Ausztriával egyáltalán nem lehetne reáli-
zálni, vagy pedig nem az osztrák kormány-
nyal megállapított alapokon, akkor a
gazdasági különválást okvetlenül keresztül-
viszi. Ha tehát Ausztriában eddig azt
akarták magukkal elhitetni, hogy vagy
nem lesz bátorsága Magyarországnak a
vámközösséget feloldani, vagy a magyar
kormány nem kapja meg a felhatalmazást
az ilyen lépéshez, — a közzétett javaslat
most ime bebizonyítja, hogy mind a két
feltevés hamis.

Anyagi tekintetben viszont azt bizo-
nyítja a javaslat, hogy Magyarország ab-
ban az esetben, ha a különválásra kény-
szerítették, el van határozva minden gy-
akorlati következményét levonni ennek a
kényszerítésnek. Magától érthető, hogy a
javaslatnak nem minden tétele megtámad-
hatlan és módosíthatatlan. Hisz nem lett
volna értelme a nagy tanácskozmány
összehívásának, ha nem léteznék a szándék,
hogy a szakkörök véleményét nemcsak
meghallgatják, de figyelembe is veszik.
Ahhoz sem fér kétség, hogy Magyarország
gazdasági önállóságának előkészítésénél
teljes erőlyvel azon vannak, hogy Ma-
gyarország érdekeit megvédjék. Ez semmi-
esetre sem jelent vámháborút Ausztria
ellen. A monarchia két állama közt létező
közjogi viszony oly kötelezettségeket ró
mindegyik államra, melyeket akkor sem
tagadhatnak meg, ha gazdasági utaik el
is válnak egymástól, mely esetben gaz-
dasági vonatkozásaik a „do ut des“ elve
szerint fejlődjenek.

Ebben az értelemben tehát igen

komoly műnek kell tekinteni a közzétett
javaslatot. Lehet, hogy csupán akadémi-
kus értéke lesz, ha t. i. létrejön a kiegye-
zés Ausztriával; de egész gyakorlati fontos-
ságával a mérleg serpenyőjébe esik, ha a ki-
egyezés Ausztriában nem találkozik a par-
lament jóváhagyásával.

— Kinevezések. O folsége a király Latkóczy Imre
bellügyi államtitkár a közigazgatási bíróság alelnökévé
nevezte ki. Latkóczy helyébe pedig bellügyi államtitkárrá
Jakabffy Imre krassó-szörény megyei főispánt. A két ki-
nevezést a hivatalos lap tegnapi száma közli.

Az iparos ifjúságról.

Nagybecskerek, július 14.

Előbbi cikkemben megdönthetlentül
bizonyítva van, hogy iparunkat arra a
nivóra kell emelni, melyen más államok
ipara áll. Szakavatott, művelt iparos csak
az lehet, ki a kor igényeinek megfelelőleg
azon uton halad, mely céljához vezet.

Első helyen nevelni kell tehát az
iparos ifjúságot, hogy a sokakban elve-
tett csira, mely a szocializmus bűnös
gyümölcsét termi meg, hosszas életű ne
legyen.

Sajnos, e téren nem dicelkedhetünk
kedvező tapasztalatokkal. A kellő szak-
iskolák hiánya, az iparos ifjúság hazafias
és modern irány és szellemben való neve-
léséért és szakképzéséért küzdő iparos
ifjúsági egyletek, egyesületek gyászos ten-
gődése arra vall, hogy a mi társadalmunk
még nem látja be, milyen fontos érdekek
füződnek az iparos ifjúság neveléséhez és
szakképzéséhez.

Szinte hihetetlen, mennyire tengődnek
ezek a nemes intenciójú és fontos jelentő-
ségű társadalmi egyesületek más társas
körökhöz, klubokhoz képest. Miért? Mert
azok, kik köteleességszerűen hivatva van-
nak arra, hogy támogassák őket, nem
törődnek velük.

Az önálló iparosok, a kiknek első
helyen áll érdekükben, hogy jó és minden
tekintetben megbízható munkásokhoz jus-
sanak, az iparbarátok, a kik egyre han-

goztatják, mennyire szívükön viselik a
hazai iparos sorsát; a mindentféle rendű
és rangú iparhatóságok, ipartestületek alig
vesznek tudomást ezeknek irányukban
jóra célzó ifjúsági egyesületeknek létéről,
ez aztán természetesen magára az iparos
ifjúságra is visszahat és így züllésnek
indulnak a legéletbevágóbb és legneme-
sebb intenciójú egyesületek; sajnos kevés
a számuk; itt e városban is jónéven ven-
nénk az iparos ifjúságnak hasznos és üdvös
szakértekezéseiket, ipar és nevelésügybe
vágó felolvasásaikat más hasznot nem
hajtó szórakozás mellett, éppen most,
mikor az iparos ifjúság helyes utirányu
nevelésére és szakszerű kiképzésére az
országunk legnagyobb szüksége van.

Lássuk miképp kínálkozik mód és
alkalom e hasznos egyesületek támoga-
tására.

Az iparosgazdák és az ügyért érde-
lődő iparbarátok beléphetnek, sőt kötele-
ségek is belépni az ilyen egyesületek
pártoló tagjai sorába. Miért ne tehetnének
ők is alapítványokat, ezzel s a legcélsze-
lyebb adományokkal elő lehet segíteni az
iparos ifjúság művelődését, a szakképzést,
a munkanélkülieknek segélyezését.

Sokat tehetnek e nemes célok eléré-
sében iparosaink az által is, ha munkásai-
kat, segédeiket ilyen egyesületek belépésére
serkentik s a hol ilyenek még nem létez-
nek, azok megteremtésén fáradoznak, szó-
val: a céltudatos iparpolitikusnak ma már
figyelemre kell méltatnia azt az ifjúságot,
a melynek kezébe jövője van letéve hazai
iparunknak.

Iparunk sorsa s ezzel egész gazdasági
életünk jövője attól függ, kik fogják s
milyen kezébe kerül iparunk. Ne nézzük
tehát túl s ne kiesinyeljük azokat az igény-
telen kis iparos ifjúsági egyleteket, egye-
sületeket, hanem nyujtsunk nekik is vala-
mit, igyekezzünk azokat is felvilágosítani
és lehetővé tenni, hogy a testületi alap-
szabályaikban foglalt nemes és mindnyá-
junkra hasznos célokat, melyek családi
életünkre is hihatnak, elérjék.

A toll se maradjon el értetek azok

A „TORONTÁL“ tárczaja.

A szabadságolás.

A nap most kel fel a láthatáron s bará-
tságosan mosolyog negyven legényre, kik sorban
állanak a csűr előtt, hol az utolsó éjt töltötték
— tényleges szolgálatban. A szabadságolás éppen
a hadgyakorlatok közt történt, távol a kaszár-
nyától. Az utolsó estét is kellemesen töltötték
el a legények a bérlőlakás tágas konyhájában,
melyet pattogó rőzsényalábok világítanak meg.
A tűzön nagy tábori katlan áll. Ma kitétek a
bérlők magukért s bőkezűek a fogadott fiuk
iránt; csapra vertek egy hordó sör; a barna
gerendáról pedig egy nagy, sóval behintett son-
kát vettek le és vigan lekmároztak. Mindannyian
a tűz körül ültek, kezeiket térdükön nyugtatva,
szemeiket a tűzre szegezve. Monoton hangon
beszélgettek a földeskről, marhákról, az aratásról,
az új borrhól, mely oly bőven ígérkezik az idén,
hogy azt sem tudják mit kezdjenek vele.

— Jobbra igazodj!

— Vigyázz — vezényli a szolgálattevő
őrmester.A kapitány közelgett mogorva arccal;
ugy látszik ma bal lábbal kel föl. Biz isten
nagyon fura arc a bucsusására. Végig megy

a sor előtt lassu léptekkel és hátrattett kezek-
kel; végig néz mindenkit tétőtől talpig. Meg-
feszülnek a testek és kitágulnak a szemek azon
mértékben, amint a fölébbvaló előbbre jön. Itt-
ott egy rövid szó, egy idages kézmozdulás.

— Hát neked nincs nyakravalód ugy-e?

— Gombold be rögtön a köpenyedet
átkozott koszájra.

Ezután egy jelre felolvassa az őrmester
— névlajstrommal a kesében — a névsort. Vé-
kony és mély hangokon hangzanak fel a „jelen“ ki-
áltások. Közben az adjutáns kérlehetlenül morog
a jelentéseken. A nyájnak ez a része, mely meg-
szabadul most tőle, kigunyolja fenytű vesszejét;
ez fölingerli a harapós és éber juhászskutyát. Fáj-
dalom. Ime negyven lábpár, melyeket többé nem
haraphat; de türelem. Egy hó múlva jönnek új
juhok; ijedezők, bégetők fogják helyettesíteni
ezeket a felszabadult ürüket — és így tovább.
A kapitány alig hallgat oda, de az őrmester
makacsul ragaszkodik a jelentésekhez:

— Caviol elveszítette főzöedényéről a szí-
jat, kapitány ur.— Micsoda! Elveszítette a főzö-
edény szíját!

— Ah igen!! Nos hát majd meglátja az a
fickó, hogy fog érte lakolni . . . Ah elveszítette . . .
De miért nem vesszítitek el puskátokat, táskátok-
at, ruhátokat s tudja a jó ég még mit — ha
már benne vagytok; áttökötött fickó!! no de
várj, nem viszed el így szárazon.

Szegény Caviolnak ez a legelső büne há-
rom évi szolgálata alatt; kővé meredve állt e
vihár alatt, arca olyan fehér lett, mint a fal,
talán még a szeplőket is meg lehetett volna
rajta olvasni. Már előre látta magát a hadbíró-
ság előtt, mely valami életfogytigani büntetést
szab reá.

— Jobbra át!

A negyven szabadságolt lábpár mintegy
varássütésre, oly pontosan végzi a mozdulatokat,
akárcsak a tábornok ur volna a főszemlén.

— Előre indulj!

Az ütem visszhangzik a kavicsos uton.

A távolban a reggeli párákban már lát-
szik a pályaudvar hosszú, fekete vagon sor-
jával, melyek a szabadságolt legénységet száll-
lítják el.

A kis csapat folytonos ütemben halad a
rossz, kiesiny uton. A kapitány elgondolkozva
nézi a távozókat. A távolból az őrmester harsány
hangja tisztán kivehető. Lépést tart!

Hogyan, ez a negyven fickó elmegy —
gondolja magában a kapitány, no de legalább
mint jó kiképzett katonák mennek el keseiből.
Vajjon jó és üdvös benyomást visznek-e haza
kapitányukról? . . . a kapitányom ilyen volt
. . . est követelte. Szigorú ember, de bizony
igazságos s mindamellett jó!

Hirtelen eltűnik a csapat, egy mélyedés-

részéről, kik e tusában azt forgatni hivatták.

Egy kis érdeklődés tőlünk, több támogatás töledek; higgyétek el, többet ér ez a törvények minden hatalmánál.

Sz. K.

Meghívó.

A „Torontálmezei magyar közművelődési egyesület“ folyó évi július hó 21-én tartja az évi rendes közgyűlést Nagy-Beoskereken a községi népiskola értekezleti helyiségében, mely gyűlésre van szerencsénk az egyesület tagjait tisztelettel meghívni.

A gyűlés kezdődik pontban délután 4 órakor.

Az igazgatóság.

HIREK

Tájékoztató.

Július 21. A Torontál. közművelődési egyesület közgyűlése.
Július 25. Torontálmezei orvos-egyesület közgyűlése.
Július 29. A közg. bizottság ülése.
A villamos világitással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órától nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 5 óráig; minden délután zuhanyfürdő.

— Személyi hír. Rónay Jenő főispán ma déiben családi ügyekben Bécsbe utazott.

— A lemondó főispán. Egy pancsovai lap ma reggel ideérkezett száma azt írja, hogy „Rónay Jenő, Torontálmezei és Pancsova város főispánja ez utóbbi főispánságról lemondani készült“. Olvasóink megnyugtatóra közöljük, hogy e hír teljesen alaptalan.

— Dessewffy püspök az irodalomnak. Aból az alkalmából, hogy Dessewffy Sándor püspök ajánlatára egyik legshetségesebb magyar poetánkat, Kálmán Lajost nevezte ki a pénzügyminiszter plebánosnak, nem érdektelen annak a konstátálása, mennyire iparkodik a mi püspökünk az irodalom munkáit támogatni. Kétszeresen örvendetes e tény, mert bizonyossága annak, hogy a fenköti gondolkozású megyés püspök, mint szent Gellért igazán méltó utódja, nagylelkű pártfogója irodalommal foglalkozó érdemes papjainak. E püspöknek köszönheti dr. Szentklárai Jenő a császári kanonokságot, Szabó Ferenc a nagy-beoskereki plebánit és közvetve legújabbban a Ferencz József-rendet, Szekrényi József Bán hegyest stb. Ez az irodalom és tudomány igaz pártolója, nem pedig a szokásos hazafias frázisok és a leereszkedő vállveregetés.

— A „Mensa Academica Egyesület“ néli az 1898/99-ik tanév első felére a következő pályázatokat hirdetem: 1. Az egyesület választmánya által betöltendő mintegy 100 ingyenes, illetve félinyenes ebédhelyre (az elnökséghez címezve). 2. Méltóságos bojari Vigyázó Nándor gróf, cs. és kir. kamarás ur által betöltendő 8 ingyenes ebéd és vacsorahelyre. E kérvények a gróf ur nevére címezve az egyesület hivatalos helyiségében (Molnár-utca 11.) nyújtandók be. E 8 helyre csak keresztény, tudományegyetemi

ben haladva tovább. A kapitány nem látja többé embereit a különös fájdalom szorítja össze torkát. Milyen ostobaság.

Husz óta látja minden őszszel elvonulni a legényeket. . . Előhúzza óráját. Hat óra alig múlt. Semmi sürgősebb teendője nincsen. Talán elmehetne sétálgatva egészen a pályaudvarig, hogy meggyőződjék, vajjon rendben megy-e minden?

Keresztül menve a szántóföldeken, tarlókon, a legrövidebb utat választja. Besüpped a nedves talajba; ruhája nedves lesz a harmattól. A kapitánynak ma pihenő napja van, a helyett, hogy csendesen aludnék puha ágyában, mégis kimegy, sőt lépteit is egyorsítja, mintha valami fölött nyugtalanodnék. Végre megérkezik a pályaudvarhoz. A csapat mozdulatlanul áll a perronon az őrmester szigorú szemével.

„Nini a kapitány.“ Esszevehetlen mozdulattal lökdösik egymást a könyökök a sor jobb oldalától a baloldalig. Visszajött, hogy egy pillanatra lásson még „bennünket“ gondolják magukban a legények és valami benső öröm tükröződik vissza a fiuk jó és engedelmes arcán, mert ők nagyon szeretik azt a vadkan kapitányukat.

A kapitány lassítja menését, nagyon kifáradhatott a vetéseken keresztül tett reggeli sétájától. De miért történt tulajdonképpen minden?

hallgatók pályázhatnak. 3. Néhány nagyságos dr. szentiváni Mészáros Károly kir. tanácsos özevegye által betöltendő 1 ingyenes ebéd- és vacsorahelyre. E kérvények Mészárosné őnags. nevére címezendők és az egyesület helyiségében nyújtandók be. 4. Arad, Szatmár-Németi és Temesvár sz. kir. városok, Trencsén, Torontál és Ung-megyék polgármestere, ill. alispánja által betöltendő 1—1, összesen 6 ingyenes ebéd és vacsorahelyre. E kérvények az illetékesek világos megjelölésével az illető törvényhatóságokhoz címezve, az egyesület helyiségében nyújtandók be. Ezen alapítványokra első sorban az ott illetékesek tarthatnak igényt. Mindezen bélyegtelen kérvényekhez melléklendő index (első éveseknél érettségi bizonyítvány is) és a részletekre is kiterjedő szegénységi bizonyítvány. Beadási határidő: 1898 szeptember hó 20-án. Beadandók Tuka Béla segélyügyi elnök hiv. órái alatt. Mihez tartás végett közlöm, hogy 150 frton felüli ösztöndíjat élvezők folyamodványai nem vétetnek figyelembe. Bárminemű felvilágosítást (szóval vagy írásban) a segélyügyi bizottság elnöke az hivatalos órái alatt, szombat délután 3—5 ig, a szünidőben is. Budapest, 1898. július hó. Gressler Jenő, a segélyügyi bizottság e. i. elnöke.

— Meggyilkolt tanítónő. Horvát-Csenéről írják, hogy ott tegnap éjjel borzasztó rablógyilkosság történt. Az áldozat Dietrich Mária ottani tanítónő. A 67 éves agg nőt ott találták holtan hálószobájában padlóján. Nyarán erőszakos fojtogatás nyomai voltak láthatók, míg szájában vészonszomót találtak. A szobában levő szekrények fel voltak törve és az abban elhelyezve volt ruha és fehérnemű szétszórtan hevert a szobában. A meggyilkoltnak kevés készpénze és néhány ékszerdarabja, a melylyel birt, eltűnt. Minden jel arra enged következtetni, hogy egy a házában jól tájékozott egyén követte el a rablógyilkosságot. Telefon utján ma arról értesülünk, hogy a meggyilkolt nő cselédje a gyilkosság éjjelén ott látta a ház körül ácsorogni Bernáti Antalt a tözsomszédban lakó borbélymestert. A leány ezen körülményt a ma folytatott vizsgálat alkalmával a szemébe mondta Bernátinak, a ki be is vallotta, hogy ott járt a ház körül, de a gyilkosságról mit sem akar tudni. A vizsgálat a legnagyobb erélylyel folyik.

— A gőzépkezelők és kazánfűtők vizsgálatára Krusper Pál kir. főmérnök s államépitészeti hivatalfőnök elnöke alatt Szegeden szervezett bizottság vizsgálat 1898. évi július hó 23-án d. u. 3 órakor kezdve a m. kir. államvasutak szegedi szivattyu-telepén fogja megtartani, miről érdekeltek azon figyelemzetéssel értesítettek, hogy a vizsga letételére vonatkozó, kelendő bélyegzett s felszerelt kérvényeiket a fent megnevezett bizottság elnökénél (Szeged, postapalota) kell megelőzőleg s legkésőbb a kitűzött nap d. e. 9 órájáig benyújtaniok vagy beküldeniök.

— Nők a vasuti szolgálatban. A kereskedelmiügyi miniszter már korábban kimondta, hogy nők nem alkalmazhatók a vasuti szolgálat amas ágaiban, a melyeknek ellátása a vasuti tanfolyam elvégzéséhez köttetik. Ez alapon mindazokat a kérvényeket elutasította, a

melyekben nők folyamodtak a tanfolyamba leendő felvételük iránt. Ugyanezt a határozatot hozta a miniszter legújabbban, a mikor a kérvény gimnáziumi érettségi bizonyítvánnyal lett fölszerelve. Ez alkalommal ismét kijelentette a miniszter, hogy nőknek alkalmazását kizártnak tartja a vasuti forgalmi szolgálatban.

— A szép Deák nő válópöre. Olvasóink bizonyára emlékeznek még a délvidéki szini szövetség vezetőjének primadonnájára, ki azóta, hogy itt elbámulta a férfiakat és hölgyeket egyaránt, a budapesti Magyar Színháznak lett primadonnája. Ismeretes az is, hogy Vilád Gizella, a Magyar Színház primadonnája, válópört indított a férje, Deák Péter szinigazgató ellen. A székesfehérvári törvényszék azonban váloók híján a primadonnát keresetével elutasította. Erre Deák Péter kérvényt intézett a budapesti törvényszékhez, hogy utasítsa a feleségét, aki hűtlenül elhagyta, térjen hozzá azonnal vissza. A törvényszék ma ez értelemben meg is hozta a végzést, amelyben felszólítja Vilád Gizellát, hogy 15 nap alatt térjen vissza a férjéhez. Nagyon természetes, hogy Vilád Gizella e végzésnek nem fog eleget tenni s ezzel egyúttal váloókat szolgált a férjének, aki mihamar meg fogja indítani ellene a válópört. A dologban az a furcsa, hogy most már mind a ketten várva-várják a válás kimondását, mert mindegyikük félig-meddig már jegyben jár — mással.

— Villányi Szaniszló f. Magillatódással vesszük hírét, hogy a sz. Benedek-rendet nagy veszteség érte, Bakonybél apátja, a tudós Villányi Szaniszló, élete java idején, alig ötven esztendőskorában tegnap meghalt. Az elhunyt jeles történelemtanár volt, s a történelmi irodalomban is nyomot hagyó munkásságot fejtett ki avatott tolla. Halálát rendjén, e nagy családján kívül mély fájdalommal gyászolja kisebb családjai: lesújtott édes anyja és nővére. Győrött és Esztergomban, a hol tanított, mindenki kedvelte és tisztelte a szeretetreméltó embert és kitűnő tanítót, a kit rendtársai annak idején a főpátljelöltek közé is felvettek. Villányi Szaniszló 1847. szeptember 9 én született Veszprémmegyében, Tócsok-Berenden. Középszkoláit Székesfehérvárott elvégzvé, 1863-ban a szent Benedek-rendbe lépett. A teológiát Pannonhalmán végezte, 1870-ben szentelték pappá. Tizenkét évig volt tanár Győrött; 1882-ben az esztergomi főgimnázium igazgatója, 1893-ban pedig bakonybéli apát lett. Nevezetesebb munkái: Győrmege és város anyagi műveltségtörténete. Győrvar és város helyrajza a XVI. és XVII. században.

— A szép július. Az itthonmaradt szalma-özevegyek nem is bánják olyan nagyon, hogy hűvösebb az esték, meg hogy nappal nincs kánikula. De bezzeg a szegény asszonyok, kik a hegyek között, távol a férj melengető szerelmétől dideregnek, azok ugyancsak busulnak az Egkegytelenségén. Szomorú dolog ez az eső, hideg július, de még szomorubb az, hogy a második fele sem lesz különb. Ime Falb jóslatai, melyekben mi jobban hiszünk, mint akárhány lap-társunk szenzációs híreiben:

17-étől 19-éig: Nagy területre kiható, bőséges esőzés kíséri a július 18-iki kritikus napot, melyet napfogyatkozás is fokoz. A hőkök általában a középén alul marad. Több helyen földrengések várhatók. Az alpesi tájakon zivatarok.

Július 20-ától 24-ikéig: Kevesebb eső, hőkök emelkedik.

Július 25-étől 31-éig: Ujabb, sok zivatar, jelentékeny csapadék, kivált 25-én és 26-án és a hó utolsó napjaiban. A bajor és osztrák hegyvidéken 29-ike körül friss hó várható. A hőkök, a mely eleinte emelkedik, 27-étől kezdve ismét erősen csökken.

— Jubiláló huszárok. A Vilmos huszároknak, a kik közül egy svadron Pancsován állomásozik — nagy ünnepe lesz e hó 24 én és 25 én Nagyvárad városában. Ekkor tartja meg ugyanis az ezred Ottó kir. herceg jelenlétében fennállásának 100 éves jubileumát.

— Egy nő szolgálati jubileuma. Ritka szép ünnepet ült meg a napokban — mint onnan írják — a nagykirályi posta- és táviró hivatal személyzeté. Akkor volt ugyanis 25 éve annak, hogy K o z e n k a y Irma a postánál szolgálatba lépett és azóta fáradhatatlanul folytatta hivataloskodását. Ez alkalommal szívesen ovációkban részesítették tisztársai, a kiknek nevében M i c h e l b a c h Fülöp postafelügyelő üdvözölte a jubilánst és átnyújtotta neki a postahivatal személyzetének ajándékát egy díszes gyümölcstálat. Az ünnepeket könyekig meghatva köszönte meg a szíves

Franciából: Ébinger János.

ováció, a kit aztán dr. Ebner Alajos esperesplébános a közönség nevében üdvözölt. Este 8 órakor a Kohn-féle szálló kis termében szükkörű bankett volt, melyen a temesvári posta- és táviróigazgatóság képviselőjében dr. Kovács Géza titkár és Lunoz Antal főtitkár, az ünnepelt kartársai és közelebbi ismerősei vettek részt. A banketten dr. Kovács Géza felolvasta és határozott beszéd kíséretében ányújtotta az ünnepeltnek az igazgatóság elismerő okmányát. Bankett után tánc volt, mely kitűnő hangulatban éjfél utánig tartott.

Zichy Jenő expedíciója. Szent-Pétervárra — mint onnan jelentik — igen érdekes hírek érkeztek az utóbbi időben Zichy Jenő grófnak észak-ázsiai expedíciójáról, a melynek célja tudvaleg a nyelv és régészet segítségével a magyarokkal rokon népeket felkeresni. A nyelvészet segítségével már meg van állapítva a magyarok rokonsága a vogulokkal és osztjakokkal, most pedig a gróf igen értékes és jellemző archeológiai felfedezéseket tett a kievi, a kaszani, a permi és jekaterinburgi muzeumokban. Junius 27-én Tschumenbe utazott a gróf expedíciójával, a honnan Tomszkba és Tobolszkba ment.

Egy fiatal asszony tragédiája. Arról írják lapunknak: Hammer Jánosné, született Román Julia a délelőtti órákban a Budapestre robogó vonat elé vetette magát. A vonatvezető észrevette a kerekék előtt fekvő asszonyt, s a vonatot hirtelen megállította. Így történhetett csak, hogy a fiatal, 22 éves asszony élve, s nem darabokra szaggatott testtel került ki a kerekék alól. Mindamellett így is oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy halála minden percen bekövetkezhetik. A gőzmozdony kereké az asszony jobb karját töben elvágta, ki e közben a homlokán szintén jelentékeny sebeket kapott. Az eszméletlen állapotban lévő nőt szonnal beszállították az aradi kórházba, ahol sebeit bekötötték s legközelebb operálni fogják. Az orvosok véleménye szerint szenvedett sérülései életveszélyesek. Az asszony, ki már hosszabb ideje nincs együtt férjével, egy Hamar Sándor nevű mozdonyvezető tanonccal él már egy év óta közös háztartásban. Az ételtől, vallomása szerint, éppen azért akart megválni, mert férje hónapok óta elkölti minden keresményét s haza csak ritkán hozott valamit. Ez annyira elkészerítette, hogy öngyilkossá akart lenni. Egy levelet is hagyott hátra Hamar Sándorhoz címezve. A levél jelenleg a rendőrség kezében van felbontatlanul. A súlyosan sebesült asszony mellett ott van édes anyja a kórházban, aki mohón várja az orvosok minden szavát leánya állapotáról. Es folyton imádkozik...

Megtévelyodott gyógyszerész. A német-bogsnai gyógyszerész, Panajoth Sándor, tegnap óta a kórház megfigyelő osztályában van. Beborult a lelke. Valami nagy kincs bántja s nem tud hozzá férni. Az a gondolat gyötri, hogy Afrikában aranybányái vannak, de mások elhesegetik előlük. A szerencsétlen gyógyszerész néhány napig megfigyelés alatt marad, aztán Budapestre szállítják. Fiatal felesége siratja jó urát

A felesége becsületeért. Férj és udvarló késsel és bottal állottak szemközt egymással a minap Szegeden az utcán. A rövidebbet ez egyszer az udvarló húzta, mert a férj, aki cipész, dikicsessel figyelmeztette, hogy nincs több keresnivalója feleségénél. A Szigony-utcában találkozott Viktorin Kálmán cipészlegény egykori gazdájával, Simonyi Jenő cipésmesterrel, a ki úgy látszik, leste a fiatalembert, mert magával vitte egyik barátját is, Décey Mihály asztalost. Mikor megpillantották Viktorint, Décey szó nélkül fejbevágtá botjával. A férj meg dühösen rákiáltott:

— Szeretted-e még a feleségemet?

Viktorinnak még felelni sem volt ideje, mert Simonyi rárohant és dikicsessel úgy szurta mellen, hogy azonnal összerogyott. A hatalmas szurás tüdejét vágta át. Az udvarlót a mentők vitték a kórházba, ahol most haldoklik. A férjet és barátját a rendőrség letartóztatta.

Halál a korcsmában. Mulattak a legények a hencidai korcsmában. Evődtek egymással szép csendesen. Hanem egyszer olyan tárgy került szóba a legények között, a mire nézve eltértek a vélemények. A vitaközös egyre hangosabb lett, majd a magyar legény épületes szokása szerint előkerültek a csizmaszárból a bicakák, késbe fogták a fokot és egész szép nagyszabású verekedést rögtönöztek. Egyszerre az egyik legény Tarsoly János velőtréső sikoltással holtan rogyott össze. A dulakodásban valaki késsel sziven szurta. A legények elrémülve állottak meg a szerencsétlen fiu holttesténél. A gyilkosságról azonnal értesítették a községi elöljáróságot, mely a dulakodó legényeket mind letartóztatta, mivel a tulajdonképpeni tettet nem tudták kinyomozni. A megölt legényt hasaszállították az öreg szülei házához, kik sirva, sohogva borultak egyetlen daliás fiuk tetemére.

Táviratok.

A nagy ankét.

Budapest, július 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az autonóm vámtarifa ügyében összehívott szakértekezletet ma délelőtt kezdték meg báró Daniel kereskedelmi miniszter elnöklésével. A miniszter kijelentette, hogy a kormány álláspontja az, hogy saját érdekünkben fekszük, mikép a vám- és kereskedelmi szövetség Ausztriával fenntartassék. — Ha gazdasági érdekeink teljesen méltányoltatnának, a kormány minden szükséges lépést megtesz. Ha pedig a szövetség nem jönne létre, az önrendelkezési jogunk érvényesítésére szükséges előfeltételeket foganatosítja. A kormány az ismert elaboratummal szemben nem foglalt állást, hogy a szabad véleménynyilvánítás ne befolyásoltassék. A miniszter ezután hangsúlyozza, hogy azon esetben is, ha a közös vámterület megszűnnék, akkor is kellene Ausztriával viszonyosságon alapuló szerződést kötni.

Enyedy Lukács nem híve a közös vámterületnek, de azért Magyarország érdekeinek megóvása még nem jelenti Ausztria károsodását.

Földes Béla egyetemi tanár köszönetet mond a kormánynak az elaboratumért, mely szöveg szerint teljesen alkalmas arra, hogy Magyarország érdekeit megvédje. Az ankétet folytatják.

Vörös László lemondott.

Budapest, július 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Vörös László államtitkár beadta lemondását, melyet a miniszter elfogadott.

Véres szerelmi dráma.

Budapest, július 14. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pozsonyból telegrafálják: Szomorú tragédia játszódott le tegnap városunkban. A primáspalota házmesternője be akarta vinni a reggelit a nála alberletben lakó Schwartz Julia nevű 36 éves özvegy asszonynak, azonban az ajtót elreteszelve találta. Rögtön odarekvirálta a rendőrséget, mely az ajtót feltörve, ott találta Schwartz Juliát halva az ágyon, mellette Gottlieb Károly rendőrkaplár, ki szolgálati revolvert szorongatott kezében. Az asztalon papirdarab volt, a melyen csak annyi állt: „Közös akarattal halunk meg“ Gottlieb Károly és Schwartz Julia. Gottlieb azonkívül nejéhez, leányához és főnökéhez is intézett leveleket. Gottliebet derék embernek ismerték, ki huszonöt év óta áll a város szolgálatában. Már évek óta viszonya volt neki Schwartz asszonynyal.

A tőzsdéről.

Budapest, július 14. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Buzában a kinálat és vételkedv gyenge, forgalom 10 000 mm. A tavalyi buza 10, az idei készáru 20 kr. emelkedett. Kötetett:

Buza szeptemberre	8-89— 8-91
Tengeri 1899 májusra	4-25— 4-27
Tengeri 1898 júliusra	5-14— 5-16
Tengeri augusztusra	5-15— 5-17
Zab szeptemberre	5-73— 5-75
Repeze augusztusra	12-15— 12-25

Hirdetések.

2505. szám 1898.

606—3.1

Hirdetmény.

Torontálvármegye alispánjának 1898. évi július hó 7-én kelt 37295. számú rendeletével a vármegye tulajdonát képező Tor. Ozora községben levő „Arpád“ óvoda épület helyreállítását 1259 frt 88 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1898. évi augusztus hó 4-ik napjának d. e. 11. órájára

a Torontálvármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5% bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap délelőtt 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább figyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskereken, 1898. július hó 10-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

1721. szám 1898.

607—5.1

Hirdetmény.

A nagyméltóságú kereskedelmi m. kir. Miniszterium az 1898. évi február hó 6-án 957. számú rendeletével a torontáli helyi érdekű vasutak nagybecskerek—tomaseváczi vonala mentén a Temes folyón át Tomasevác és Orlovát községek között épült „Lukács Béla“ hid közúti forgalomra leendő berendezése folytán szükséges munkálatok helyreállítását 30.293 frt 75 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1898. évi augusztus hó 8-ik napjának 10 órájára a nagybecskereki kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálat végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap 10 óráig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1898. évi július hó 7-dikén.

M. kir. államépítészeti hivatal.

1611. szám 1898.

601—3.2

Hirdetmény.

Torontálvármegye közig. bizottságának 1898. évi ápril hó 18-án kelt 629. kbgy./2272—1898. számú rendeletével a bánlak-alibunári trvh. ut Nagy-Gáj község 3 kilométer hosszú átkelési szakaszának utkőalappal való kiépítését és hengerzését 26413 frt 01 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1898. augusztus hó 2-ik napjának d. e. 10 órájára a nagybecskereki m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5% nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap 10 óráig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Nagy-Becskerek, 1898. július 4-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Torontáli helyi érdekű vasutak.

Érvényes 1898. évi május 1-től.

Oda.			Nagybecskerek - Zombolya.			Vissza.			Oda.			Szécsány - Verseck.			Vissza.					
Személyvonat			T. H. E. V. 1.			Személyvonat			202 204 212.			T. H. E. V. 3.			Sz. - v. V. - v. Sz. - v.					
2.	6.	4.	12.	1.	7.	3.	5.	11.	202	204	212.	1.	7.	3.	5.	201.	211.	203.		
I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály					
			700	815	ind.	Bpest ny. pályaudvar	érk.	715				300	1000	432	ind.	Nagy-Becskerek-Bégapart (1)	érk.	847		1026
			132	1146	ind.	Szeged		1238				505	135		Zsombolya (1)	érk.	726	1107	856	
			410	100	ind.	Nagy-Kikinda		1042				754	1200	615	ind.	Szécsány (1)		713	1052	842
			802	615	ind.	Nagybecskerek (1)		1038				807	1213	629	érk.	Bóka				
			807	620	ind.	Nagy Becskerek Bégapart		1035				809	1214	631	érk.	Békely				
			819	629	érk.	Nagy Becskerek Gyártelep		1024				826	1231	651	ind.	Bóka				
			829	637	érk.	Sándorudvar (1)		1017				836	1241	701	érk.	Kanak				
			848	638	ind.	Zsombolya (1)		1018				847	1251	713	ind.	Bóka				
			848	638	ind.	Sándorudvar (1)		1018				859	101	728	érk.	Ó-Lécz				
			902	650	ind.	Ecska Zsigmondfalva		1001				859	101	728	ind.	Széchenfalva-Ráros Istvánvölgy				
			946	720	ind.	Tomasovác		1001				913	116	747	érk.	Györgyháza				
			1004	733	ind.	Torontál-Ozora		1011				933	131	805	érk.	Új Zichyfalva				
			1031	753	ind.	Antalfalva		1011				944	142	816	érk.	Nagy-Margita				
			1064	807	ind.	Torontál-Vásárhely		1011				950	148	825	érk.	Laudontanya				
			1112	820	ind.	Czrepája		1011				1001	159	838	érk.	*Szivattyutelep				
			1130	833	ind.	Ferenczhalom		1011				1009	*207	*848	érk.	Bethlentanya				
			1142	841	érk.	Torontál Almás		1011				1018	215	859	érk.	Temes-Paulis				
			1158	853	érk.	Pancsova		1011				1024	219	904	érk.	Verseck				
			1000	387	érk.	Torontál-Petrovoszellő		1011							érk.	Verseck				

Oda.			Nagy-Becskerek - Pancsova.			Vissza.			
Vegyes-v.			T. H. E. V. 2.			V. - v. Sz. - v. V. - v.			
114	112.	102.	113.	101.	111.	113.	101.	111.	
I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály			
			700	815	ind.	Budapest nyugati pályaudvar	érk.	740	715
			132	1146	"	Szeged		406	1238
			410	100	"	Nagy-Kikinda		251	1042
			802	615	ind.	Nagybecskerek (1)		1038	519
			807	620	ind.	Nagy Becskerek Bégapart		1035	516
			819	629	érk.	Nagy Becskerek Gyártelep		1024	508
			829	637	érk.	Sándorudvar (1)		1017	458
			848	638	ind.	Zsombolya (1)		1018	450
			848	638	ind.	Sándorudvar (1)		1018	450
			902	650	ind.	Ecska Zsigmondfalva		1001	488
			946	720	ind.	Tomasovác		985	409
			1004	733	ind.	Torontál-Ozora		917	348
			1031	753	ind.	Antalfalva		866	322
			1064	807	ind.	Torontál-Vásárhely		845	307
			1112	820	ind.	Czrepája		825	242
			1130	833	ind.	Ferenczhalom		811	225
			1142	841	érk.	Torontál Almás		*801	212
			1158	853	érk.	Pancsova		748	166
			1000	387	érk.	Torontál-Petrovoszellő		603	1000

Oda.			Valkány - Varjas.			Vissza.					
M. Á. V. 129.			M. Á. V. 129.			M. Á. V. 129.					
4504	4512	4502.	4501	4503	4511	4501	4503	4511			
I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály					
			1035	800	230	ind.	Budapest ny. p. u. (14)	érk.	125	650	740
			10750	155	410	ind.	Temesvár-Józsefváros (14a)	érk.	814	149	531
			925	340	645	ind.	Valkány	érk.	546	1131	252
			960	407	709	ind.	Ó-Bessenyő	érk.	523	1108	229
			1020	437	739	érk.	Nagy Szt. Miklós	érk.	442	1028	136
			1040	447	750	ind.	Temesvár-Józsefváros (130, 130a)	ind.	452	1038	149
			1068	508	803	ind.	Sárafalva	ind.	425	1011	118
			1114	525	824	ind.	Rácz Szt. Péter	ind.	410	966	100
			1130	544	845	érk.	Perjámos	ind.	358	944	1247
			1147	601	902	érk.	Varjas	ind.	330	920	1220

Oda.			Nagy-Kikinda - Nagy-Becskerek.			Vissza.					
M. Á. V. 128.			M. Á. V. 128.			M. Á. V. 128.					
4612	4604	4602.	4601	4603	4611	4601	4603	4611			
I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály					
			700	815	230	ind.	Budapest ny. p. u. (14)	érk.	125	740	715
			925	925	410	ind.	Temesvár-Józsefváros (14a)	érk.	149	531	544
			410	126	715	ind.	Nagy Kikinda	érk.	844	254	1042
			485	152	741	ind.	*Válom	ind.	819	229	1017
			452	211	800	érk.	Karlova	ind.	757	202	945
			502	229	806	ind.	Szeged (127, 127a)	érk.	802	212	1000
			524	241	818	ind.	Beodra	érk.	747	152	935
			534	262	829	ind.	*Vincevár	érk.	736	140	922
			619	325	902	ind.	Török-Becse-Aracs	érk.	711	115	857
			644	346	923	ind.	Kumán	érk.	645	1249	816
			711	407	944	ind.	Mellencze	érk.	627	1232	757
			734	427	1004	ind.	Ellemér	érk.	604	1208	728
			752	445	1022	érk.	Nagy-Becskerek	ind.	545	1149	705
			1158	853		érk.	Pancsova	ind.		748	156
			1102	552		érk.	Szécsány	ind.		741	

Oda.			Módos - Temesvár-Józsefváros.			Vissza.				
Személyv. V. - v.			T. H. E. V. 4.			Személyv. V. - v.				
302	304	312.	301	303	311.	302	304	312.		
I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály				
						ind.	Zsombolya (1)	érk.	149	930
			300	1000	432	ind.	Nagy-Becskerek-Bégapart (1)	érk.	1142	536
			505	135		ind.	Verseck (3)	érk.	219	904
			754	1200	615	ind.	Módos (1)	érk.	1012	351
			807	1213	629	érk.	*Keresztes		1006	345
			809	1214	631	érk.	*Feodor		956	335
			1235			érk.	Rudna		948	327
			809	1214	631	érk.	Gyűlés		938	317
			826	1231	651	érk.	Új-Pécs		925	304
			836	1241	701	érk.	Parács		907	243
			847	1251	713	érk.	*Román Szent Mihály		867	233
			859	101	728	érk.	Utvin		861	227
			913	116	747	érk.	*Szabadfalva		841	219
			933	131	805	érk.	Temesvár Józsefváros	ind.	835	210
			944	142	816	érk.	Szeged	ind.	450	1146
			950	148	825	érk.	Budapest nyugati pályaudvar	ind.	1035	815
			1001	159	838	érk.	Orsova	ind.	258	646
			1009	*207	*848	érk.	Báziás	ind.	330	955
			1018	215	859	érk.	Arad	ind.	620	1125
			1024	219	904	érk.	Nagy-Szent-Miklós	ind.	525	
			129			érk.	Mária-Radna	ind.	405	951
			740			érk.	Buziás	ind.	445	
			224	600	1139	érk.	Buziás	ind.	445	

Jelmagyarázat. *) Feltételes megállás fel- vagy leszálló utasok számára.
 Megjegyzések. 1. Az állomásnak neve mellett balról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók pedig alulról felfelé olvassandók. — 2. Az indulási és érkezési idők közép-európai időre vonatkoznak. — 3. Az éjjeli idő, esti 600 órától reggeli 659 percig, a percekkel jelző számjegyeknek aláhúzásával van kitüntetve. — 4. A csatlakozó vonalak kisebb betűkkel vannak nyomtatva; a gyorsvonatok által közvetített csatlakozások időadataiban az órák vastagabb számjegyekkel vannak nyomtatva.

Oda.			Szeged - Karlova.			Vissza.				
M. Á. V. 127.			M. Á. V. 127.			M. Á. V. 127.				
4404	4402	4412.	4401	4403	4411	4401	4403	4411		
I-III. osztály			I-III. osztály			I-III. osztály				
			700	815	1035	ind.	Budapest ny. p. u. (14)	érk.	125	
			340	1151	435	ind.	Szeged-Rókus (137)	érk.	1020	622
			350	1201	448	érk.	Szeged	érk.	605	852
			361	1202	449	ind.	Szöreg	érk.	563	835
			400	1210	459	ind.	*Ó és Új Szt. Iván	érk.	552	831
			413	1222	513	ind.	Gyála	érk.	544	825
			421	1229	522	érk.	Szerb Keresztur	érk.	531	809
			438							